

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

80. An in recitatione Horarum Canoniarum detur parvitas materiae? Et an omissio minoris partis possit sufficere in Choro ad peccatum mortale,, quam in recitatione privata? Et an in mutatione Officij ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

totius diei sufficiens pars ad peccatum mortale constitutendum, omisso dimidiæ partis tertiæ; cum officium istud multo prolixius sit, quam sacrificium Missæ. Hæc Bonartius. Verum hanc sententiam non approbant Doctores, quos citavi; & sum sequutus in part. 2. tract. de Hor. Canon. resol. 41.

Quæ hic est infra Resol. 81.

RESOL. LXXX.

An in recitatione Horarum Canonicarum detur parvitas materiæ?

Et an omisso minoris partis possit sufficere in Choro ad peccatum mortale, quam in recitatione privata?

Et an in mutatione Officij pro Officio detur parvitas materiæ?

Et an qui semel, vel bis in anno relinqueret recitationem Officij, non peccet mortaliter ratione parvitatæ materiæ?

Et an qui tribus, vel quatuor diebus ultra tempus in Concilio permittum, Choro non interest, non peccet nisi venialiter? Ex part. 5. tract. 5. Resol. 26.

Sup. hoc in Resol. præterita, & in tribus seqq.

§. 1. **A**ffirmatiõe respondent communiter Doctores, & nonisimè Castrus Palaus tom. 2. disp. 2. punct. 5. n. 1. existimat quamlibet horam parvam, aut illi æquivalentem esse partem notabilem, & non aliud, quia communior sententia est esse vnum præceptum de septem horis Canonicis recitandis, ut statim dicam; sed posita vnitæ præcepti, levis materia iudicanda est, quæ quantitatem horæ parvæ non attingit, cum non attingat partem duodecimam materiae præceptæ. Sed circa præsentem quæstionem ne defetas videre Merollam tom. 1. disp. 2. c. 4. dub. 7. diff. 3. n. 127. & me ipsum p. 2. tr. 12. resol. 41. ubi etiam in resol. 26. inuenies pertractatum, quamnam pars officij omiisa à beneficiario sit leuis, ut non obliget ad restitutionem.

Sup. hoc in Resol. seq. 8. vlt. & supra in Resol. 19. §. sed hæc, eorum ante mediũ, vers. Hinc.

2. Notandũ est tamen hic obiter primò cum Suarez de relig. tom. 2. lib. 4. de orat. c. 13. n. 3. omissionem minoris partis posse sufficere in choro ad peccatum mortale, quam in recitatione privata, quia totum ipsũ officium grauius est. Addit postea grauitatem partis omiisæ non esse pensandam ex quantitate proportionali; seu respectiua; id est, quòd sit tertia, vel quarta vel alia similis pars aliquota horæ, sed ex quantitate, dignitate, vel grauitate sua absoluta, quia semper magis hinc pendet grauitas culpæ. Sicut in Missa grauius est omittere verbum vnum in Canone, quam orationem integram extra illum. Et illa existimat Suarez in hac mutilatione alicuius horæ quoad publicam recitationem in choro, in primis considerandam esse publicam deformitatem quæ inde nascitur, ut si inchoetur hora sine illo initio, *Deum in adiutorium meum intende*, vel quid simile, statim generabit publicam admirationem, & deformitatem: si autem tres, vel quatuor versus Psalmi transiliantur, non est tam publicus defectus. Similiter omittere in Vesperis Canticum, *Magnificat*, grauior erit defectus, quam omittere alium Psalmum etiam maiorem. Concludit igitur idem auctor in recitatione Officij in choro primò considerandum esse dignitatem, vel singularem necessitatem partis omiisæ, deinde esse etiam considerandam absolutam quantitatem eius; nam in teger Psalmus videtur sufficiens quantitas pro Officio publico, si voluntariè omitatur, quæ in recitatione privata non esset sufficiens ad peccatum mortale. Et hæc omnia docet etiam Merolla loco citato.

Sup. hoc infra in Resol. 86. §. Limitant. ad lin. 4. & c.

3. Notandũ secundò in mutatione officij pro officio dari parvitatẽ materiæ, ut si semel, aut iterum quis diceret Officium de Sancto, quando dicen-

dum est de feria. Ita Baldellus tom. 1. lib. 5. disp. 24. n. 9. Sed ego semper puto in tali casu non adesse peccatum mortale, nisi dicatur Officium Resurrectionis, ut alibi ex professo docebo.

4. Nota tertiò Aragonium in 2. 2. q. 83. art. 12. docere quòd si aliquis semel vel bis in anno relinqueret recitationem Officij, non peccaret mortaliter ratione parvitatæ materiæ; sed communiter relictur; quicquid ei faueat Soto de iust. lib. 10. q. 5. art. 3. & quoad Choristas professos Thomas à Iesu in exp. reg. sanit. part. 3. cap. 7. dub. 1.

5. Nota quartò quòd qui tribus, aut quatuor diebus ultra tempus in Concilio permittum choro non interest, non peccat nisi venialiter, quia hæc censetur materia parua in hoc genere. Hinc non est audiendus Suarez tom. 2. de Relig. lib. 4. c. 13. qui excusat solum à mortali absentiam vnus diei, quia oppositum ferè communiter in praxi receptum est. Ita Faustus de horis Canon. lib. 2. q. 183.

RESOL. LXXXI.

Quenam parvitas materiæ excuset à peccato mortali & restitutione fructuum in omnibus Horis Canonicis?

Et an ea parvitas, quæ excusat à mortali in recitatione Horarum Canonicarum privata, excuset etiam in recitatione publica Chori, nisi tamen interueniat scandalum? Ex part. 2. tractat. 12. Resol. 41.

§. 1. **N**auartus cap. 10. de orat. n. 44. cum Squilante de oblig. Cler. part. 1. dub. 33. n. 69. asserunt partem notabilem vnus Horæ, esse totum principium cum Psalmo.

2. D. Antoninus citatus ab Azorip. 1. lib. 10. c. 7. q. 3. Macagnus de Horis Canon. c. 26. n. 2. Maldicus in 2. 2. tr. 10. c. 2. dub. 3. & alij asserunt, tertiam partem Primæ, Tertiæ, Sextæ, Nonæ, & Completoriij esse partem notabilem. Sed hæc opinio, & à fortiori illa Nauartii dura mihi videtur. Nam, ut notat Angelus verb. hora, n. 18. quem sequitur Lessus l. b. 2. c. 37. dub. 9. n. 3. 2. etsi vna hora sit materia grauis & sufficiens, ut sub peccato mortali præcipiatur: non tamen inde sequitur, tertiam eius partem talem esse, alioquin etiam tertia pars vnus Psalmi talis dicenda esset. Itaque etsi omittit Sextam, vel Nonam integram sit peccatum mortale, non tamen sequitur mortiferum esse, si tertia pars Sextæ, vel Nonæ omitatur.

3. Dico igitur cum Fernandez in suo Exam. Theol. p. 3. c. 13. §. 7. q. 3. Bellochio in praxi de cas. reser. p. 2. q. 15. n. 46. Vega in summ. tom. 1. c. 128. cap. 15. Pet. de Ledelma in sum. tom. 2. tr. 9. c. 10. concl. 14. & Reginaldo in praxi tom. 2. lib. 18. c. 12. n. 143. in horis breuioribus, ut Prima, Tertia, Sexta, Nonæ, & Completorio, partem notabilem esse dimidiam partem. Si quis ergo ex Nonæ, v. g. id relinqueret, quod non attingeret dimidiam partem, non peccaret mortaliter, non teneretur ad restitutionem fructuum, si haberet beneficium. Vide etiam Lorca in p. 2. tom. 2. c. 17. disp. 16. me mbr. 2. de legib.

4. Et hæc, ut diximus, intelligenda sunt circa Horas breuiiores. Quid circa Matutinum, Laudes, & Vesperas? Sanchez in summ. tom. 1. lib. 1. c. 18. n. 8. alio cepit quòd in Matutino Feriæ, vel Sancti simplicis omiisio trium lectionum, & earum responsorium esset materia parua, secus si esset Matutinum Feliis duplucis, aut semiduplucis, in quo nouem lectiones, & octo Responsoria omittèda essent. Sed in his verbis Sanchez non dat regulam generalem pro omnibus Officiis